
FRANSA'NIN AFRİKA'DAKİ ASKERİ VARLIĞI: SAHEL ETABI

12.04.2019

TRT Haber (11 Nisan 2019)

Fransa, Afrika'daki eski sömürgelerinde güvenliği sağlamak adı altında askeri varlığını devam ettiriyor.

Fransa'nın sadece Sahel (Senegal, Moritanya, Mali, Burkina Faso, Nijer, Nijerya, Çad, Sudan, Eritre) bölgesinde 4 bin 500 ila 5 bin askeri olduğu biliniyor. Mali'nin kuzeyindeki terör faaliyetlerine karşı konuşlanan Fransız ordusunun bugünlerde Çad'ın başkenti Encemine, Burkina Faso'nun başkenti Vagadugu, Nijer'in başkenti Niamey, özellikle Mali'nin başkenti Bamako ile Gao kenti ve Moritanya'da askeri varlığı bulunuyor.

Can kayıplarına, günlük 1 milyon avroyu geçen harcamalara ve güvenlik sorununda gözle görülür bir başarı elde edememesine rağmen Fransa'nın Afrika'daki varlığını sürdürme çabası dikkat çekiyor.

Sahel bölgesinde Birleşmiş Milletlerin (BM) yaklaşık 10 bin barış gücü askeri bulunmasına rağmen, etnik çatışmalar, isyanlar ve terör faaliyetleri ile mücadelede maliyeti yüksek operasyonların başarısızlığı nedeniyle bu bölgede Fransız ordusu devreye girdi.

Mali'den Sahel bölgesine genişleme adımı

Mali'de siyasi istikrarsızlık ve El Kaide bağlantılı grupların faaliyetlerine karşı 11 Ocak 2013'te Serval operasyonunu başlatan Fransa, bu ülkeye önce 3 bin, ardından da ağustos ayında bin 500 asker daha konuşlandırdı.

Fransa, bu operasyonu 15 Temmuz 2014'te sona erdirdiğini açıklasa da askerleri çekmeyip Moritanya, Çad, Nijer, Burkina Faso'ya konuşlandırdı ve askeri faaliyetlerini Barkhane operasyonu adı altında daha geniş Sahel bölgesine taşıdı.

Mali maden bakımından çok zengin bir ülke olmamasına rağmen Sahel bölgesindeki diğer ülkelerin boksit, uranyum, demir, altın ve petrol rezervi bakımından zengin oldukları biliniyor.

Sahel'e konuşlanan askerler; zırhlı araçlar, Mirage 2000 tipi askeri uçaklar, insansız hava araçları, hava gözlem araçları ve muharip helikopter ekipmanla desteklendi.

Fransız askerlerinin temel misyonu, düzenli G5 (Çad, Nijer, Mali, Burkina Faso ve Moritanya) orduları ile iş birliği içinde El Kaide, DEAŞ ve bağlantılı grupları Sahra Çölü'nden ve Nijer Nehri etrafından çıkarmaktı.

Fransız askerleri Sahel ülkelerinde teröre karşı bazen ev sahibi ordular ile bazen de kendi inisiyatifleriyle operasyonlarını sürdürdü.

Bazı ülkelerde halk, Fransa'nın askeri varlığından rahatsız olsa da Sahel ülkelerinin liderleri etnik çatışmaları önlemek, göçebelerle yerleşik hayat süren kabileler arasındaki çatışmaları engellemek, milis güçleri kontrol altında tutmak ve de terör gruplarına karşı avantaj elde etmek amacıyla Barkhane operasyonuna destek verdi.

Operasyonun ana üssü olarak Mali'yi belirleyen Fransızlar, başkent Bamako yakınlarındaki üssü, çatışmaların Burkina Faso sınırında yoğunlaşmasıyla bu bölgedeki Gao kentinin güneybatısındaki Gossi'ye taşıdı.

Fransız askeri varlığı terör faaliyetlerini tetikliyor

Fransız askerlerin Sahel bölgesine konuşlanmasından bölge liderleri, Fulani, Tuareg, Dogonlar gibi etnik topluluklara bağlı milis güçler memnun olmasına rağmen terör faaliyetlerinin artması operasyonun başarısını sorguluyor.

Burkina Faso sınırına taşınan Fransız askeri varlığıyla, El Kaide ve DEAŞ bağlantılı grupların terör faaliyetleri yoğunlaştı. Fransız askerleri gelmeden önce bölgede etkin olan terör grubu 3 iken, bu sayı 6'ya çıktı.

Diğer yandan Fransa, Mali'nin Gourma bölgesinde kalıcı daha büyük bir askeri üs kurma hazırlıklarına başladı. Barkhane operasyonu komutanı Frederic Blachon, bir süre önce Burkina Faso'da artan terör saldırılarına karşı Gourma şehrinde yeni bir üs hazırlığına giriştiklerini açıkladı.

Afrika basınında, Barkhane operasyonu güvenliği ve barışı sağlamakta yetersiz kaldığı, etnik topluluklar arasında çatışmaları önleyemediği, halkın daha fazla terör saldırısına maruz kalmasına yol açtığı gerekçesiyle eleştiriliyor.

Fransız varlığına halk tepki gösteriyor

Mali yöneticileri Fransız askeri varlığını onaylasa da bölge sakinleri, Fransız askerlerinin kendi şehirlerinde dolaşmasından rahatsızlık duyuyor.

Ayrıca Malili entelektüeller, Fransız askeri varlığının Fransa'nın hala kendi ülkelerinden çekilmediğini gösterdiğini, yeni bir sömürgecilik biçimiyle faaliyetlerine devam ettiğini belirtiyor.

Burkina Faso medyası da Fransız askerlerinin bölgeye istikrar getirmediğini aksine istikrarsızlaştırdığı eleştirisinde bulunuyor.

Diğer yandan, 23 Mart'ta Mali'de 2 Fulani köyüne Dogon milisleri tarafından yapılan ve 160 kişinin yaşamını yitirdiği saldırı, Fransız askeri varlığının güvenliği sağlama konusunda etkisiz kaldığını bir

kez daha ortaya koydu.

Hatta saldırıya uğrayan Fulani köyünün Fransız askeri üssüne çok yakın olması, Fransa'nın silahlı grupları kontrol etmekte zorlandığı ve saldırıya göz yumduğu iddialarının ortaya atılmasına yol açtı.

Sahel dışındaki Fransız askeri varlığı

Fransa, Afrika'da Sahel bölgesi dışında Fildişi Sahili, Orta Afrika Cumhuriyeti (OAC), Cibuti ve Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde de askeri güç bulunduruyor.

OAC'de 2008'den beri askerleri bulunan Fransa, ilk olarak Sudan'da Darfur olayları başladıktan bir süre sonra OAC'nin başkenti Bangui'ye 300 asker gönderdi.

Askerlerin Darfurlu isyancı grupların OAC'ye karşı saldırılarını önlemek için konuşlandığı iddia edilse de Sudan yönetimi, Fransız askerlerinin isyancı gruplara destek verdiğini iddia etti.

OAC'deki siyasi karışıklıklar sırasında Fransa, başkent dışındaki şehirlere de konuşlanarak buralarda geçici üsler kurdu. İç savaşın başlamasının ardından OAC'ye 2 bin asker daha gönderen Fransa, sonrasında geçici hükümetin talebi ile 800 asker daha sevk etti.

Fransa'nın şu an OAC'de 3 binden fazla askeri olduğu tahmin ediliyor.

Ancak Fransız askerleri OAC'de 2012'de başlayan Hristiyan Anti-balaka ve çoğunluğu Müslüman Seleka grupları arasındaki çatışmaları izlemekle yetindi ve on binlerce Müslüman sivilin katledilmesine herhangi bir müdahalede bulunmadı.

Fildişi Sahili'nde 2007'den beri asker bulunduran Fransa, 2011'de eski Cumhurbaşkanı Laurent Gbagbo'nun devrilmesinde etkin rol oynadı. Bu ülkede binden fazla Fransız askeri olduğu belirtiliyor.

Fransa'nın askeri üssünün olduğu ülkelerden Cibuti'de ise 2 bin Fransız askeri bulunuyor ve Somali operasyonları bu üsten idare ediliyor.

Kaynak: AA

Kaynak/Source: